

Vi vil være en innovativ region som vinner de kloke hodene og nye arbeidsplasser. «Dra hjem og mal sentrum rosa» var bildet på oppskriften. For oss som er vokst opp i Haugesund med et stort, nydelig rosa hus i vår midte, vet at det ikke er nok, skriver kronikkforfatteren.

ARKIVFOTO: KJELL STRAND

Hvordan bli vinnerregion

Jeg hadde gleden av å besøke Stavanger-regionens Europakontor i Brussel i juni. Kontoret er Rogalands lytte- og talepost i europasamarbeidet, og gjør en viktig jobb for fylket. «Regionsutvikling» er et av områdene som diskuteres, og da er det ikke i betydningen «næringsutvikling».

For å vite om vi er en vinnerregion, må vi vite hva som er karakteristisk for regioner som vinner, regioner som vokser og kanskje også hvordan vi definerer en region i det hele tatt.

I nordisk sammenheng diskuteres «8-miljonersstaden» mellom Oslo og København som en megaregion med 29 universitet, 260.000 studenter og 14.000 forskere.

Vestlandsregionen, med sine to universitet og god håndfull høyskoler, blir liten i det bildet. Vår kjernerregion – de vi har et arbeids- og utdanningsfellesskap og kanskje også avis sammen med – Nord-Rogaland og Sunnhordland, er mitt fokus i dag.

I Brussel treffer vi Jørgen Gren. Han er svensk medlem av EU-kommisjonen og spesialist i regionalpolitikk, og gir oss hjelp på vei med hva som kjennetegner en vinnerregion:

«I en vinnerregion er det god balanse mellom hardware og software» sier Gren, og forklarer dette med at det må finnes sikre og attraktive arbeidsplasser, muligheter for utdanning og utvikling, god infrastruktur, gode regionale ressurser, gode skoler og barnehager, fritidstilbud og kultur. Vinnerregioner er preget av toleranse, tillit og tiltekker seg talenter.

Norge har gått fra å være et industri-samfunn til å bli et kunnskapssamfunn. Stadig flere tar høyere utdanning. I 1950 hadde tre prosent høyere utdanning. Da jeg ble utseksaminert fra Universitetet i Bergen i 1986, var andelen 14 prosent. I dag nærmer det seg at hver tredje innbygger over 16 år har fullført utdanning på univer-

KRONIKK

Liv Reidun Grimstedt

Høgskolen Stord/Haugesund

sitet eller høyskole. Blant OECD-landene har Norge lavest andel av arbeidsstyrken i yrker som ikke stiller krav til utdanning. Da er ikke regionalutvikling bare industriarbeidsplasser, men hvordan vi kobler mulighetene våre sammen.

Samarbeidet mellom Aibel og HSH om utdanningstilbud på høyskolnivå for deres nyltsatte, er godt eksempel på mulighetene vi har for å være en region som vinner. Det er også svært interessant å se at Sunnhordland framheves spesielt i NHOs bærekraftbarometer i Hordaland og at de fleste av kommunene på Haugalandet viser positiv endring fra 2007 når det gjelder kompetanse.

Regjeringen oppnevnte i 2010 et utvalg ledet av professor Karen Helene Ulltveit-Moe som bl.a. skulle se på kompetansearbeidsplasser som drivkraft for vekst i hele landet. Utredningen viser at større arbeidsmarkeder har hatt best utvikling når det gjelder netto innflytting og sysselsettingsvekst.

I tillegg vises det til at nye jobber først og fremst skapes i allerede eksisterende bedrifter uavhengig av hvilken region de tilhører eller om de ligger sentralt eller perifert.

Forskning viser at i kunnskapsbaserte samfunn der utdanning, arbeidsliv og myndigheter har forpliktende samarbeid, stimuleres det til innovasjon og nyskaping.

Jørgen Gren sier videre at vinnerregioner har «langsigte strategisk flaggskipetknning» – vinnerregioner satser sammen på det samme. Der høgskolens vertskommuner i så tilfelle skårer høyere enn lands-

gjennomsnittet på bærekraftbarometeret, er på andelen tilsatt i varehandel og industri/olje med tre prosentpoeng for begge i Haugesund, mens Stord har en befolkning som i dobbelt så stor grad som landsgjennomsnittet er tilknyttet industri og olje.

Dette er viktig kunnskap for oss når vi skal velge hvilke studietilbud som skal lyses ut. Derfor er det viktig at næringslivets behov – ikke bare studentenes valg – blir avgjørende element i nærings- og utdanningspolitikken når studieplasser tildeles. Dette for å hindre økt sentralisering av utdanning, som vi ser i dag. Som region har vi behov både for de som utdanner seg på alle nivå lokalt og de som reiser ut og kommer hjem igjen.

I stortingsmeldingen «Utdanningslinjen» leser vi: «... Arbeidslivet kan tilby oppdatert kunnskap og utstyr, virkelighetsnære og motiverende oppgaver og prosjekter og realistiske forventninger til elevenes innsats og kunnskapsnivå. Arbeidslivet har også store fordeler av å integrere akademisk kunnskap og forskning i sin virksomhet, utdanningssystemet vinner på å trekke inn arbeidsmåter fra arbeidslivet».

Når vi så kobler inn myndighetenes bidrag ved å være foretaksvennlige, bidra med offentlig dynamikk og sørge for åpen tilvekt mellom sentrum og omgivelsene og som bruker de sosiale mediene intelligent, nærmer vi oss kriteriene for en innovativ region som vinner de kloke hodene og nye arbeidsplasser. Det som da mangler fra Grens resept er levende sentrum. «Dra hjem og mal sentrum rosa» var bildet på oppskriften.

For oss som er vokst opp i Haugesund med et stort, nydelig rosa hus i vår midte, vet at det ikke er nok. Likevel – sammen kommer vi mye nærmere en vinnerregion. Det var del og det som ble sagt fra forskerne i Scenarier 2029.